

การพัฒนากลยุทธ์เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน Developing Strategies to Manage Business Continuity in Sustainable Energy

สมนึก หาญพิเศษ กาญจนา โพธิ์วิชยานนท์ และ นิรันดร์ นาคอ่วมคำ
Somnuk Harnphiset, Kanjana Potivichayanon and Neeranuch Nakaumka

สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Development Administration, Master of Arts Program, Suan Sunandha Rajabhat University
Email: neeranuch.n23@gmail.com

Received 1/2/2566

Revised 10/6/2566

Accepted 16/6/2566

บทคัดย่อ

พลังงานเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ที่ผ่านมามีผลกระทบต่อสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและคาดการณ์ยากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ การดำเนินธุรกิจทุกประเภทย่อมต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้น การพัฒนากลยุทธ์จึงถือได้ว่าเป็นการจัดทำแผน เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจเพื่อให้องค์กรกลับมาดำเนินธุรกิจได้อย่างปกติ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการพัฒนากลยุทธ์ ด้านการปรับกระบวนการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ ด้านการรับมือข้อบ่งชี้สังคม และด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากลยุทธ์เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน ต้องเริ่มด้วยการพัฒนากลยุทธ์เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ด้านการปรับกระบวนการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ ด้านการรับมือข้อบ่งชี้สังคม และด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผลการวิจัยนี้ บริษัท โคลเวอร์ เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) หรือผู้ที่สนใจสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนากลยุทธ์เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุเป้าหมาย

คำสำคัญ: การพัฒนากลยุทธ์ ความต่อเนื่องทางธุรกิจ พลังงานหมุนเวียน

Abstract

Energy is one of the key factors in human life. because it is involved in driving economy in both the public and private sectors With the situation of the epidemic of infectious disease, COVID-19 In the past, society The world is rapidly changing and becoming more and more unpredictable. Every type of business operation is faced with Risks are significant in many areas. Therefore, strategy development can be considered as planning. to manage continuity business so that the organization can return to normal business This research aims to study the level of strategy development Adjustment of strategic operational processes related to social responsibility and in terms of using technology and innovation to manage business continuity in sustainable renewable energy. This research is a quantitative research. A sample of 152 people was analyzed by descriptive statistics. It consists of the mean and the standard deviation.

Research results found Developing strategies to manage business continuity in sustainable renewable energy must start with Strategic development to manage business continuity in strategic operational process adaptation in social responsibility. And in terms of the use of technology and innovation, the results of this research, Clover Power Public Company Limited or those who are interested can apply the research results. applied to improve and develop strategies to manage business continuity in sustainable renewable energy to achieve efficiency and effectiveness to achieve goals

Keywords: Strategy Development, Business Continuity, Renewable Energy

1. บทนำ

พลังงานนับเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมไปถึงภาคอุตสาหกรรม ภาคคมนาคม ภาคเกษตรกรรม และภาคครัวเรือน ในด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ของประชากรให้เกิดความสะดวกสบายยิ่งขึ้น โดยทั่วประเทศมีปริมาณการใช้ไฟฟ้าสูงสุดในรอบปี 2565 มียอดใช้ไฟฟ้าสูงสุดอยู่ที่ 30,936.5 เมกะวัตต์ ข้อมูล ณ วันที่ 23 เม.ย. 2565 เวลา 20.49 น. (สถาบันพลังงานเพื่ออุตสาหกรรม, 2565) เนื่องจากสภาพอากาศร้อนสะสมต่อเนื่อง โดยพยากรณ์อากาศคาดการณ์ ประเทศไทยอาจมีอุณหภูมิเฉลี่ยแตะ 41 องศา

สถานการณ์พลังงานไทยในช่วงไตรมาสแรกของปี 2565 การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นสุดท้ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.2 เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศฟื้นตัวรวมถึงการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 ของภาครัฐ ซึ่งการใช้พลังงานเพิ่มสูงขึ้นในทุกประเภทพลังงาน โดยเฉพาะการใช้ถ่านหินในภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มเป็นอย่างมาก เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2564 ขณะที่ความต้องการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นปรับตัวลดลงร้อยละ 0.8 จากการใช้ LNG ที่ลดลงในภาคการผลิตไฟฟ้า เพื่อรักษาระดับต้นทุนราคาไฟฟ้าให้เหมาะสมของรัฐบาล สำหรับสถานการณ์พลังงานรายเชื้อเพลิงไตรมาสแรกของปี 2565 สรุปได้ ดังนี้

1. การใช้ก๊าซธรรมชาติสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.1 โดยการใช้ก๊าซธรรมชาติเหลวเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4 เป็นผลจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น และนโยบายการตรึงราคาให้ไม่เกิน 30 บาทต่อลิตรของรัฐบาล ประกอบกับราคาก๊าซธรรมชาติกลุ่มเบนซินที่อยู่ในระดับสูงสำหรับการใช้ก๊าซธรรมชาติเครื่องปั้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.7 มาจากมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ การผ่อนคลายมาตรการการบินและการเดินทางเข้า-ออกประเทศ โดยเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ฉีดวัคซีนครบแล้ว แบบไม่กักตัว และไม่จำกัดพื้นที่ (Test & Go) ด้านการใช้ก๊าซธรรมชาติ เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.8 โดยส่วนใหญ่เป็นการใช้ในภาคขนส่ง และอุตสาหกรรม

2. การใช้ก๊าซธรรมชาติลดลงร้อยละ 3.4 จากการใช้เพื่อผลิตไฟฟ้าในโรงงานอุตสาหกรรม และการใช้เป็นเชื้อเพลิงในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในขณะที่การใช้ในภาคอุตสาหกรรม และการใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ (NGV) เพิ่มขึ้น

3. การใช้ถ่านหิน/ลิกไนต์เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.9 ส่วนใหญ่เป็นการใช้ที่เพิ่มขึ้นในภาคอุตสาหกรรมและเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า

4. การใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 โดยเฉพาะในสาขาครัวเรือน ธุรกิจ และอุตสาหกรรม ซึ่งสอดคล้องกับเศรษฐกิจของประเทศที่เริ่มปรับตัวดีขึ้น เป็นผลมาจากการผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 (สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน, 2565).

ซึ่งในปี พ.ศ. 2565 จะเป็นปีแรกที่เศรษฐกิจไทยจะเดินออกจากมรสุมโควิด-19 อย่างเต็มตัว เครื่องยนต์เศรษฐกิจทุกตัวทยอยกลับมาทำงานได้ตามปกติมากขึ้น แต่พหุพลังมรสุมนี้ก็อาจไม่ได้สดใสนัก ยังมีอุปสรรคและความท้าทายจากรอบด้านที่จะต้องเผชิญ เพื่อจะได้เปิดรับโอกาสในโลกหลังโควิด-19 ที่จะมาพร้อมความท้าทายเหล่านี้ (McKinsey Global Institute, 2022)

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบัน การดำเนินธุรกิจทุกประเภทย่อมต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน เช่น การดำเนินธุรกิจ การประสบปัญหาด้านแรงงาน และผู้มีความรู้เฉพาะด้าน ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในบางสาขาอาชีพ ปัญหาสมองไหล แนวโน้มราคาของพลังงานที่เพิ่มสูงขึ้น เป็นต้น การเตรียมความพร้อมในการรับมือกับปัญหาในหลาย ๆ ด้าน ด้วยการพัฒนากลยุทธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ในองค์กร ถือว่าเป็นการจัดทำองค์กรที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การพัฒนากลยุทธ์จึงถือได้ว่าเป็นการจัดทำแผน เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ในการพัฒนาความสามารถขององค์กรให้การกลับมาดำเนินธุรกิจได้อย่างปกติเมื่อธุรกิจประสบภาวะวิกฤตหรือภัยพิบัติ โดยจะต้องดำเนินการโดยกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจนในการป้องกันการดำเนินธุรกิจจากความเสี่ยง และภัยในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้

การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึง การพัฒนากลยุทธ์เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา บริษัท โคลเวอร์ เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) เนื่องจากบริษัท โคลเวอร์ เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทที่ผลิตและจำหน่ายเชื้อเพลิงพลังงานหมุนเวียน และให้บริการด้านวิศวกรรม โดยธุรกิจของกลุ่มบริษัทฯ สามารถจำแนกออกเป็น 3 ธุรกิจหลัก ได้แก่ 1) ธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า 2) ธุรกิจเชื้อเพลิง และ 3) ธุรกิจด้านวิศวกรรม โดยมีสาขาย่อยกระจายอยู่ในทุกภูมิภาคทั่วประเทศไทย ประกอบในปัจจุบันประเทศไทยและกลุ่มคนรุ่นใหม่หันมาสนใจด้านพลังงานหมุนเวียนมากขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการศึกษาดังกล่าวเพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างจริงจัง ย่อมส่งผลดีต่อธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียน เพื่อสร้างความยั่งยืนในอนาคตสืบไป

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการพัฒนากลยุทธ์ ด้านการปรับกระบวนการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ ด้านการรับมือข้อต่อสังคม และด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน

1.2 ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยทำการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนากลยุทธ์เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย พลังงานหมุนเวียน แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ แนวคิดเกี่ยวกับการรับมือข้อต่อสังคม แนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

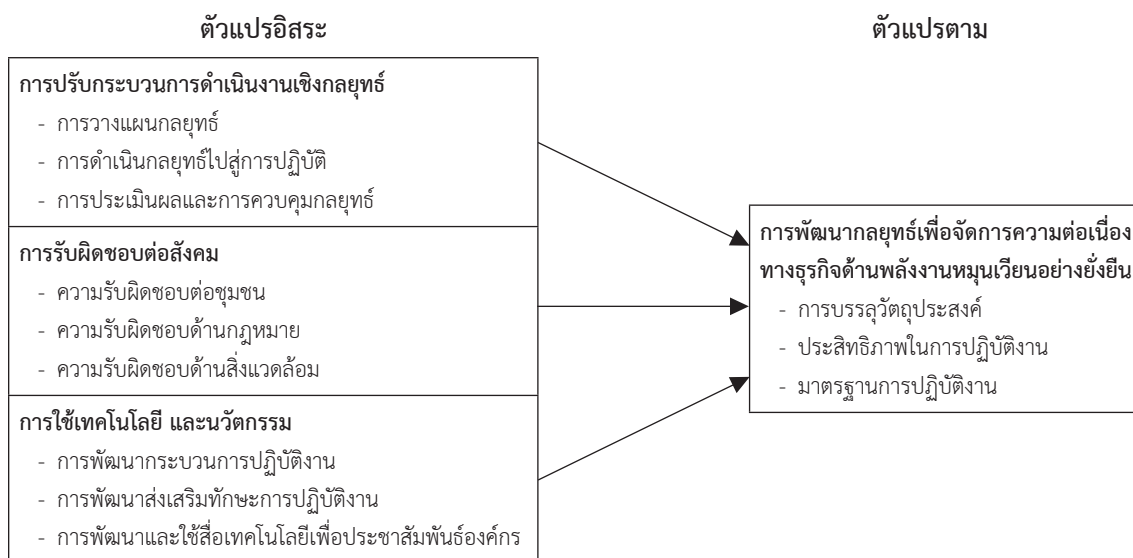
ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ

1. การปรับกระบวนการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์
2. การรับมือข้อต่อสังคม
3. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

ตัวแปรตาม คือ การพัฒนากลยุทธ์เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน

1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

1.4 การทบทวนวรรณกรรม

1.4.1 พลังงานหมุนเวียน

กรุงเทพธุรกิจ (2565) พลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy) หมายถึง พลังงานที่ใช้ไม่หมด สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ มีแหล่งกำเนิดตามธรรมชาติรอบ ๆ ตัวเรา ไม่ว่าจะเป็น แสงอาทิตย์ ลม น้ำ ความร้อนใต้พิภพ ชีวมวล และก๊าซชีวภาพ รวมถึงผลผลิตและวัสดุเหลือทิ้งจากการเกษตร เช่น แกลบ ชานอ้อย กากมันสำปะหลัง หรือมูลสัตว์ ก็สามารถนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงานหมุนเวียนได้เป็นอย่างดี ปัจจุบันพลังงานหมุนเวียนเป็นพลังงานทางเลือกที่นำมาใช้ทดแทนพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล หรือพลังงานที่ใช้แล้วหมดไป เช่น น้ำมัน ถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติ หินน้ำมัน และทรายน้ำมัน เป็นต้น พลังงานหมุนเวียนจึงถือเป็นพลังงานสะอาดไม่ก่อมลพิษ ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพราะพลังงานเหล่านี้ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ทั้งยังช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เป็นสาเหตุของภาวะโลกร้อน ลดการนำเข้าเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ และยังสามารถส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิตพลังงานไฟฟ้าอีกด้วย

พลังงานหมุนเวียนที่ทั่วโลกนิยมใช้ในปัจจุบันสามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. พลังงานน้ำ (Hydropower) เป็นแหล่งพลังงานธรรมชาติที่มีให้หมุนเวียนใช้อย่างไม่มีวันหมด นับเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย โดยเฉพาะมนุษย์ที่ได้ใช้ประโยชน์จากน้ำอย่างมากมาย ทั้งการบริโภคและอุปโภค นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นแหล่งพลังงานในการผลิตไฟฟ้า

2. พลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Energy) มีอยู่มากมายมหาศาลในธรรมชาติเป็นพลังงานสะอาดที่ถูกนำมาใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย สามารถนำมาผลิตไฟฟ้าโดยใช้เซลล์แสงอาทิตย์ หรือ โซลาร์เซลล์ (Solar Cell)

3. พลังงานลม (Wind Energy) เป็นพลังงานจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดจากความแตกต่างของอุณหภูมิและความกดอากาศในแต่ละตำแหน่ง บริเวณที่มีอุณหภูมิสูงกว่าอากาศจะร้อนมีความหนาแน่นน้อย เกิดการขยายตัวและลอยตัวสูงขึ้น ขณะเดียวกันอากาศในบริเวณที่เย็นกว่ามีความหนาแน่นมากกว่า จะเคลื่อนตัวเข้ามาแทนที่ทำให้เกิดการไหลของอากาศหรือที่เรียกกันทั่วไปว่ากระแสลม

4. พลังงานความร้อนใต้พิภพ (Geothermal Energy) เป็นพลังงานความร้อนที่อยู่ใต้ผิวโลก เช่นเดียวกับน้ำมันปิโตรเลียม แต่เก็บอยู่ในรูปของน้ำร้อนหรือน้ำร้อน ซึ่งเกิดจากการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกที่ทำให้เกิดรอยแตกของชั้นหิน ซึ่งปรากฏให้เห็นในรูปของบ่อน้ำร้อนน้ำพุร้อน ไอน้ำร้อน บ่อโคลนเดือดและแก๊ส เป็นต้น

5. พลังงานชีวมวล (Biomass) เป็นพลังงานจากธรรมชาติที่กักเก็บในรูปของสารอินทรีย์ โดยมากได้จากกากหรือเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรหรือกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมและพืชพลังงาน เช่น แกลบ ฟางข้าว ชานอ้อย ใบและยอดอ้อย เศษไม้ ไม้โตเร็ว เส้นใยและกะลาปาล์ม กากมันสำปะหลัง ชังข้าวโพด กาบและกะลามะพร้าว สาเหล้ม ขยะมูลฝอย น้ำเสียจากโรงงาน หรือแม้กระทั่งมูลสัตว์ สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่ 1) การเผาไหม้เชื้อเพลิงชีวมวลโดยตรง และ 2) กระบวนการเคมีความร้อน (Thermochemical Conversion) จนได้ก๊าซชีวภาพ (Biogas) เช่น การหมักน้ำเสียจากกากมันสำปะหลัง กากอ้อย หรือหญ้าเนเปีย เป็นต้น

1.4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์

สำหรับธุรกิจในปัจจุบันคงปฏิเสธไม่ได้ว่าการวาง “กลยุทธ์” (Strategy) คือสิ่งที่สำคัญเป็นอย่างมาก ที่จะทำให้ “เป้าหมาย” (Goal) บรรลุผลสำเร็จ อย่างมี “ประสิทธิภาพ” และ “ประสิทธิผล” มากที่สุด แต่ที่สำคัญยิ่งกว่าคือ “กลยุทธ์” (Strategy) แบบไหนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธุรกิจ ดังนั้นเพื่อให้ “เป้าหมาย” (Goal) ที่ตั้งไว้ประสบความสำเร็จ “การพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสมกับธุรกิจ” จึงเป็นเรื่องที่ควรตระหนักเป็นอย่างมาก โดยพัฒนากลยุทธ์ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ (มายด์ โดโจ, 2565) 1) สร้างแรงบันดาลใจ 2) รู้จักสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ 3) ออกแบบธุรกิจโดยใช้ Strategy Map 4) กำหนดและจัดการมาตรวัด Key Performance Indicator (KPI) และ 5) สร้างแผนปฏิบัติงานโครงการเพื่อบรรลุเป้าหมาย

สรุปได้ว่า การพัฒนากลยุทธ์ คือ การวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย ด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งมีความประสงค์ให้งานนั้นเกิดความก้าวหน้า ภายใต้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

1.4.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเชิงกลยุทธ์

การจัดการเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการที่ต่อเนื่องและมีการทบทวนกระบวนการ เพื่อให้องค์กรโดยรวมสามารถดำรงอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม มีการกำหนดภารกิจ และเป้าประสงค์ขององค์กรภายใต้บริบทของสิ่งแวดล้อมภายนอกขององค์กร การกำหนดกลวิธีที่เหมาะสม การปฏิบัติงานตามกลวิธีที่กำหนดไว้ การใช้อำนาจหน้าที่ในการควบคุมกลยุทธ์ เพื่อให้มั่นใจว่ากลวิธีขององค์กรที่นำมาใช้สามารถนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ (ธนุกร วัชรสินธุ์, 2563)

อิศราวดี ชำนาญกิจ (2565) ได้กล่าวว่า ในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจมีการแข่งขันค่อนข้างสูง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยชั้นเชิงในการบริหารที่เหนือกว่าคู่แข่ง หรืออาศัยความว่องไวในการปรับตัวให้ทันต่อภาวะการแข่งขันที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการจัดการเชิงกลยุทธ์จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้นักบริหารกำหนดทิศทางของธุรกิจ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในองค์กร และควบคุมประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรได้ การทำความเข้าใจและการพยายามศึกษาองค์การที่ประสบผลสำเร็จในการใช้กลยุทธ์เพื่อการจัดการ จะทำให้นักบริหารได้ทราบถึงคุณประโยชน์ของกลยุทธ์ ที่จะช่วยสนับสนุนองค์การให้ประสบความสำเร็จ และจะต้องมีการพิจารณาเลือกกลยุทธ์และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับองค์การ

สรุปได้ว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ คือ การบริหารอย่างมีระบบที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ของผู้นำองค์การเป็นส่วนประกอบ และอาศัยการวางแผนอย่างมีขั้นตอน เนื่องจากการบริหารกลยุทธ์เป็นการบริหารองค์รวม ผู้นำที่มีความสามารถจะต้องอาศัยกลยุทธ์ในการจัดการองค์การที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับองค์การ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงไม่ล้มเหลว เนื่องจากกลยุทธ์ที่ดีแต่ล้มเหลวจะไม่สามารถนำความสำเร็จมาสู่องค์การได้ ดังนั้นทั้งกลยุทธ์ และนักบริหารที่เป็นผู้ตัดสินใจเลือกใช้กลยุทธ์และนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติจึงมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

1.4.4 แนวคิดเกี่ยวกับการรับผิดชอบต่อสังคม

องค์การสหประชาชาติ (United Nations, 2019) ได้ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ที่มุ่งพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอุตสาหกรรมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของโลกอย่างมาก ประเทศไทยได้เข้าร่วมประชุมองค์การสหประชาชาติร่วมกับประเทศสมาชิกอื่น ๆ ที่นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความเห็นพ้อง ร่วมกันต่อการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษหรือ Millennium

Development Goals (MDGs) ระดับชาติและระดับสากล โดยมีผลการดำเนินการที่ประสบความสำเร็จในหลายประเทศ เพื่อให้การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในปี ค.ศ. 2015 องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่เชื่อมโยงมิติ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals, SDGs) มีระยะเวลาของการพัฒนาดังตั้ง ค.ศ. 2015 - 2030 เป็นระยะเวลา 15 ปี เพื่อสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาและ ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การสร้างความเป็นธรรม ความเท่าเทียมกัน การรวมกันทางสังคม และการจัดการ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

สมคิด บางโม (2562) ได้ให้ความเห็นว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมมีขอบเขตที่กว้าง และจำแนกความรับผิดชอบ ต่อสังคม ในการประกอบธุรกิจออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อชุมชน
2. ความรับผิดชอบด้านกฎหมาย
3. ความรับผิดชอบด้านเศรษฐกิจ
4. ความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม
5. ความรับผิดชอบด้านความมั่นคง

สรุปได้ว่า การรับผิดชอบต่อสังคม คือ ความรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการทำกิจกรรมหรืองานในรูปแบบ ต่าง ๆ ขององค์กร ทั้งต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อตระหนักถึงความจำเป็นและประโยชน์ของการดำเนินงานต่อสังคม อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

1.4.5 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

เทคโนโลยีและนวัตกรรมมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาธุรกิจ ทั้งยังเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการประกอบธุรกิจ นวัตกรรมยังเป็นจุดเริ่มต้นของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ช่วยเพิ่มความสามารถในการดำเนินธุรกิจ ให้ประสบผลสำเร็จแบบก้าวหน้า

ปัจจุบันเทคโนโลยีและนวัตกรรม ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างกว้างขวางในทุกวงการ เพราะเทคโนโลยี สารสนเทศกลายเป็นเครื่องมือสำคัญของการทำงานทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา การพาณิชย์ธุรกิจ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม ด้านสาธารณสุข ด้านการวิจัยและพัฒนาต่าง ๆ ตลอดจนด้านการเมือง และงานการบริหารราชการ ซึ่ง เทคโนโลยีได้เข้าไปช่วยให้การทำงานนั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น จึงนับได้ว่าเทคโนโลยีและ นวัตกรรมมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการวางแผน สามารถนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมเข้าไปใช้ในการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการองค์การการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์กระบวนการผลิตสินค้า การตลาด เป็นต้น ด้านการตัดสินใจสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ เพื่อเลือกแนวทางหรือทางเลือกที่มีปัญหาน้อยที่สุด ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการนำนวัตกรรมมาสร้างสรรค์เทคโนโลยีที่สมบูรณ์ทันสมัย ย่อมส่งผลให้ธุรกิจเจริญเติบโต และก้าวหน้า (ลัดดาวัลย์ มะรัตน์, 2563)

2. วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหาร พนักงาน/เจ้าหน้าที่ ของบริษัท โคลเวอร์ เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 250 คน ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2565 (โคลเวอร์ เพาเวอร์, 2565) การเลือกตัวอย่างจะใช้การเลือกประเภทตามความน่าจะเป็น (probability sampling) โดยใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบแบ่ง ชั้นภูมิ (stratified sampling) เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากร คือ จำนวนไม่น้อยกว่า 152 คน

2. ขอบเขตการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มุ่งศึกษาแนวคิดทฤษฎีการพัฒนากลยุทธ์เพื่อจัดการ ความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน มีประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร และพนักงาน/ เจ้าหน้าที่ ของบริษัท โคลเวอร์ เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 250 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 ราย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ประกอบด้วย คำถามปลายปิด และคำถามปลายเปิด โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน มีการกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นต่อ “การพัฒนากลยุทธ์เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน”

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีการเก็บข้อมูล โดยวิธีการมีหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3. ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนากลยุทธ์ ด้านการปรับกระบวนการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ด้านการรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 1 ระดับการปรับกระบวนการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์

การปรับกระบวนการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
การประเมินผลและการควบคุมกลยุทธ์	4.16	0.51	มาก	1
การดำเนินกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ	4.11	0.53	มาก	2
การวางแผนกลยุทธ์	4.01	0.57	มาก	3
รวม	4.09	0.44	มาก	

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการปรับกระบวนการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$; S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ลำดับที่ 1 คือ การประเมินผลและการควบคุมกลยุทธ์ มีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$; S.D. = 0.51) ลำดับที่ 2 คือ การดำเนินกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ มีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$; S.D. = 0.53) และลำดับที่ 3 คือ การวางแผนกลยุทธ์ มีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$; S.D. = 0.57)

ตารางที่ 2 ระดับการรับผิดชอบต่อสังคม

การรับผิดชอบต่อสังคม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม	4.14	0.61	มาก	1
ความรับผิดชอบต่อชุมชน	4.12	0.56	มาก	2
ความรับผิดชอบต่อกฎหมาย	4.02	0.54	มาก	3
รวม	4.10	0.46	มาก	

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับผิดชอบต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$; S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ลำดับที่ 1 คือ ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$; S.D. = 0.61) ลำดับที่ 2 คือ ความรับผิดชอบต่อชุมชน มีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$; S.D. = 0.56) และลำดับที่ 3 คือ ความรับผิดชอบต่อกฎหมาย มีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$; S.D. = 0.54)

ตารางที่ 3 ระดับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
การพัฒนาและใช้สื่otechnoโลยีเพื่อประชาสัมพันธ์องค์กร	3.99	0.55	มาก	1
การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน	3.99	0.56	มาก	2
การพัฒนาส่งเสริมทักษะการปฏิบัติงาน	3.96	0.52	มาก	3
รวม	3.98	0.45	มาก	

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.98; S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ลำดับที่ 1 คือ การพัฒนาและใช้สื่otechnoโลยีเพื่อประชาสัมพันธ์องค์กร มีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.99; S.D. = 0.55) ลำดับที่ 2 คือ การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน มีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.99; S.D. = 0.56) และลำดับที่ 3 คือ การพัฒนาส่งเสริมทักษะการปฏิบัติงาน มีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.96; S.D. = 0.52)

4. สรุปและอภิปรายผล

4.1 อภิปรายผล

1. การพัฒนากลยุทธ์เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน ด้านการปรับกระบวนการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) การประเมินผลและการควบคุมกลยุทธ์ กล่าวคือ ควรมีการประเมินผลและการควบคุมกลยุทธ์ระหว่างกระบวนการปฏิบัติงาน และดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในปัจจุบัน เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ มีคุณภาพ และเหมาะสม และสามารถนำผลการประเมินผลและการควบคุมกลยุทธ์ไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) การดำเนินกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ กล่าวคือ การดำเนินกลยุทธ์ต้องทันต่อภาวะการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค และเกิดความยั่งยืนอย่างเป็นระบบ 3) การวางแผนกลยุทธ์ กล่าวคือ มีการจัดทำกรอบกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีการกำหนดแผนกลยุทธ์ เช่น การจัดทำแผนระยะสั้นและแผนระยะยาวในการดำเนินงาน และกำหนดพันธกิจ ขอบเขตการดำเนินงานขององค์กร

2. การพัฒนากลยุทธ์เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน ด้านการรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย 1) ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มีการปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติให้กับพนักงานทุกระดับ รวมทั้งทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีการสนับสนุนการแบ่งปันข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม 2) ความรับผิดชอบต่อชุมชน กล่าวคือ การดำเนินกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เพื่อสร้างสรรค์สังคมและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีการรับผิดชอบต่อ และให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสมแก่สังคม และชุมชน โดยคำนึงถึงวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่นตามบริเวณนั้น ๆ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับองค์กร ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน และสังคมอย่างยั่งยืน 3) ความรับผิดชอบต่อกฎหมาย กล่าวคือ มีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ไม่สนับสนุนกิจการที่ละเมิดหลักสิทธิมนุษยชน ต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบภายในองค์กร

3. การพัฒนากลยุทธ์เพื่อจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน ด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ประกอบด้วย 1) การพัฒนาและใช้สื่otechnoโลยีเพื่อประชาสัมพันธ์องค์กร กล่าวคือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่สะดวก และรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการ และประหยัดค่าใช้จ่ายในการติดต่อประสานงาน 2) การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน กล่าวคือ มีความทันสมัยเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มทักษะและศักยภาพในการปฏิบัติงาน และลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน เกิดความสะดวกรวดเร็ว 3) การพัฒนาส่งเสริมทักษะการปฏิบัติงาน กล่าวคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติงานมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น มีการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ

และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถต่อยอดความถนัดเดิม (Reskill) และพัฒนาทักษะเดิมให้มีความเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น (Upskill)

4.2 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1.1 องค์กรควรมีการประเมินผลการควบคุมกลยุทธ์ ทั้งระหว่างการทำงานและดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจมีคุณภาพและเหมาะสม สามารถนำผลการประเมินผลและการควบคุมกลยุทธ์ไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 องค์กรต้องมีการกำหนดรูปแบบ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดในเรื่องการควบคุมสิ่งแวดล้อม และบทกำหนดโทษอย่างชัดเจน ในอันที่จะก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชนและสังคม

1.3 องค์กรควรมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่สะดวก และรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย มีการพัฒนาส่งเสริมทักษะการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มศักยภาพความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่สามารถต่อยอดความถนัดเดิม (Reskill) และพัฒนาทักษะเดิมให้มีความเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น (Upskill)

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาเจาะลึกเกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงในการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ด้านพลังงานหมุนเวียน

5. เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพธุรกิจ. (2565). **พลังงานหมุนเวียนพลังงานหลักในอนาคตเพื่อสิ่งแวดล้อม**. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 30, 2565, จาก <https://www.bangkokbiznews.Com/blogs/columnist/111516>.

โคลเวอร์ เพาเวอร์. (2565). **ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท Clover Power**. สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 24, 2565, จาก ข้อมูลบริษัท | Clover Power (CV).

ณฐกร วัชรสินธุ์. (2563). **แนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาธุรกิจรักษาความปลอดภัย**. วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์ : ปีที่ 6 ฉบับที่ 1.

มายด์ โดโจ. (2565). **ขั้นตอนในการพัฒนากลยุทธ์สำหรับธุรกิจ**. สืบค้นเมื่อ กันยายน 30, 2565, จาก <https://www.minddojo.co.th/post/5stepstrategy>.

ลัดดาวัลย์ มะรัตน์. (2563). **การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น : ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 (2563) : กันยายน - ธันวาคม.

สถาบันพลังงานเพื่ออุตสาหกรรม. (2565). **ข้อมูลการใช้ไฟฟ้า**. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 20, 2565, จาก <https://iie.fti.or.th/?p=9971>.

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน. (2565). **สรุปสถานการณ์การใช้พลังงานไทยในช่วงไตรมาสแรกของปี 2565 และแนวโน้มปี 2565**. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 30, 2565, จาก <http://www.eppo.go.th/index.php/th/graph-analysis/item/18111-situation-info-highlight0600622>.

สมคิด บางโม. (2562). **องค์การและการจัดการ = Organization and Management**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

อิศราวดี ชำนาญกิจ. (2565). **การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management)**. สืบค้นเมื่อ มกราคม 30, 2566, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/297090>.

McKinsey Global Institute. (2022). **A Future That Works**. Retrieved on August 23, 2022, from <https://www.mckinsey.com>.

United Nations. (2019). **World Population Prospects 2019**. Data Booklet.